

POSTANOWIENIE

14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 14 listopada 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku B. G.

z udziałem syndyka K. J. i Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Warszawie
po ogłoszeniu upadłości osoby fizycznej,

na skutek skargi kasacyjnej Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Warszawie
od postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z 16 marca 2023 r., X Gz 676/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 16 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zmienił postanowienie Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu z 21 września 2022 r. w punkcie 1 w ten sposób, że ustalił, iż upadły przeznaczy na zaspokojenie wierzycieli kwotę 1 000 zł miesięcznie, zamiast 3 000 zł ustalonych przez Sąd Rejonowy, przez okres 36 miesięcy, uiszczając raty do 20-ego dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następującego po uprawomocnieniu się postanowienia, w sposób wskazany w sentencji (punkt 1) oraz oddalił w pozostałym zakresie zażalenie upadłego oraz zażalenie wierzyciela (punkt 2).

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, wierzyciel Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wskazał przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wywodu, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob.m.in. postanowienia z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepubl.; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, niepubl.; z 20 listopada 2015 r., III CSK

269/15, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, niepubl.; z 3 sierpnia 2017 r., IV CSK 85/17, niepubl.; z 7 grudnia 2017 r., I CSK 499/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, niepubl.).

Skarżący powołując się na przyczynę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazał, że istnieje potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, „a mianowicie: Na kanwie art. 491¹⁵ ust. 4 p.u. - zakres badania możliwości zarobkowych upadłego, w tym: 1) jak daleko (w jakim zakresie) Sąd w postępowaniu upadłościowym zobowiązany jest badać możliwości zarobkowe upadłego wynikające z umów o pracę, które przedkładane są przez upadłego jako dokument będący dowodem w zakresie poziomu uzyskiwanych dochodów, 2) jaka jest granica badania przez Sąd w postępowaniu upadłościowym faktycznych możliwości zarobkowych uzyskiwanych przez upadłego dochodów, które stanowią podstawę do sporządzenia planu spłat wierzycieli, w szczególności w sytuacji, gdy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość podjęcia przez upadłego działań na rzecz ukrycia rzeczywiste osiągniętych dochodów”. Ponadto w uzasadnieniu wniosku wskazał, że „podstawowym problemem w niniejszej sprawie, jest to, że nie została przeprowadzona pogłębiona analiza rzeczywistych możliwości zarobkowych upadłego, przy jednoczesnym poprzestaniu na ustaleniu możliwości zarobkowych w oparciu o wątpliwą wiarygodność umowy o pracę, w ramach której pracodawcą upadłego jest osoba z grona najbliższej rodziny”.

Argumentacja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje, że wątpliwości skarżącego nie mają charakteru poważnych wątpliwości i sprowadzają się w istocie do zwykłej wykładni art. 491¹⁵ ust. 4 p.u. i jego zastosowania w ustalonym w sprawie stanie faktycznym. Pytania skarżącego dotyczące tego, „w jakim zakresie” na kanwie art. 491¹⁵ ust. 4 p.u. sąd w postępowaniu upadłościowym zobowiązany jest badać możliwości zarobkowe upadłego wynikające z umów o pracę, nie wyraża w istocie żadnych wątpliwości dotyczących wykładni wskazanego przepisu, a w świetle przedstawionej we wniosku argumentacji zmierza do podważenia dokonanej w sprawie oceny dowodów, co stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika, że wbrew twierdzeniu skarżącego Sąd Okręgowy nie poprzestał na ustaleniu

możliwości zarobkowych upadłego na podstawie zawartej przez niego umowy o pracę, lecz dokonał analizy tych możliwości przy uwzględnieniu chociażby takich czynników, jak wiek upadłego (przedemerytalny, 62 lata) oraz stan zdrowia (wyprowadzając stąd wniosek o nikłych szansach na podjęcie lepiej płatnej pracy), a przy tym okoliczność zatrudnienia u członka najbliższej rodziny uznał za niewystarczającą do przyjęcia *a priori* wniosku o zaniżeniu należnego upadłemu wynagrodzenia za pracę. Tym samym również założenia, które skarżący uczynił podstawą formułowanych w sprawie wątpliwości, odbiegają od ocen rzeczywiście uczynionych przez Sąd Okręgowy. Pozwala to na przyjęcie, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie została w sprawie wykazana.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a!]